

Sadrzaj

04

Uvod

06

Holandija

09

Pariz

11

Holandija

14

Pariz

17

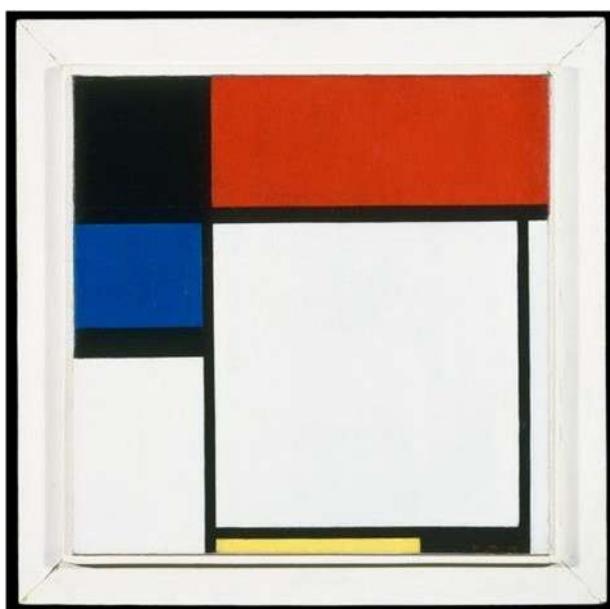
Njujork i London

Uvod

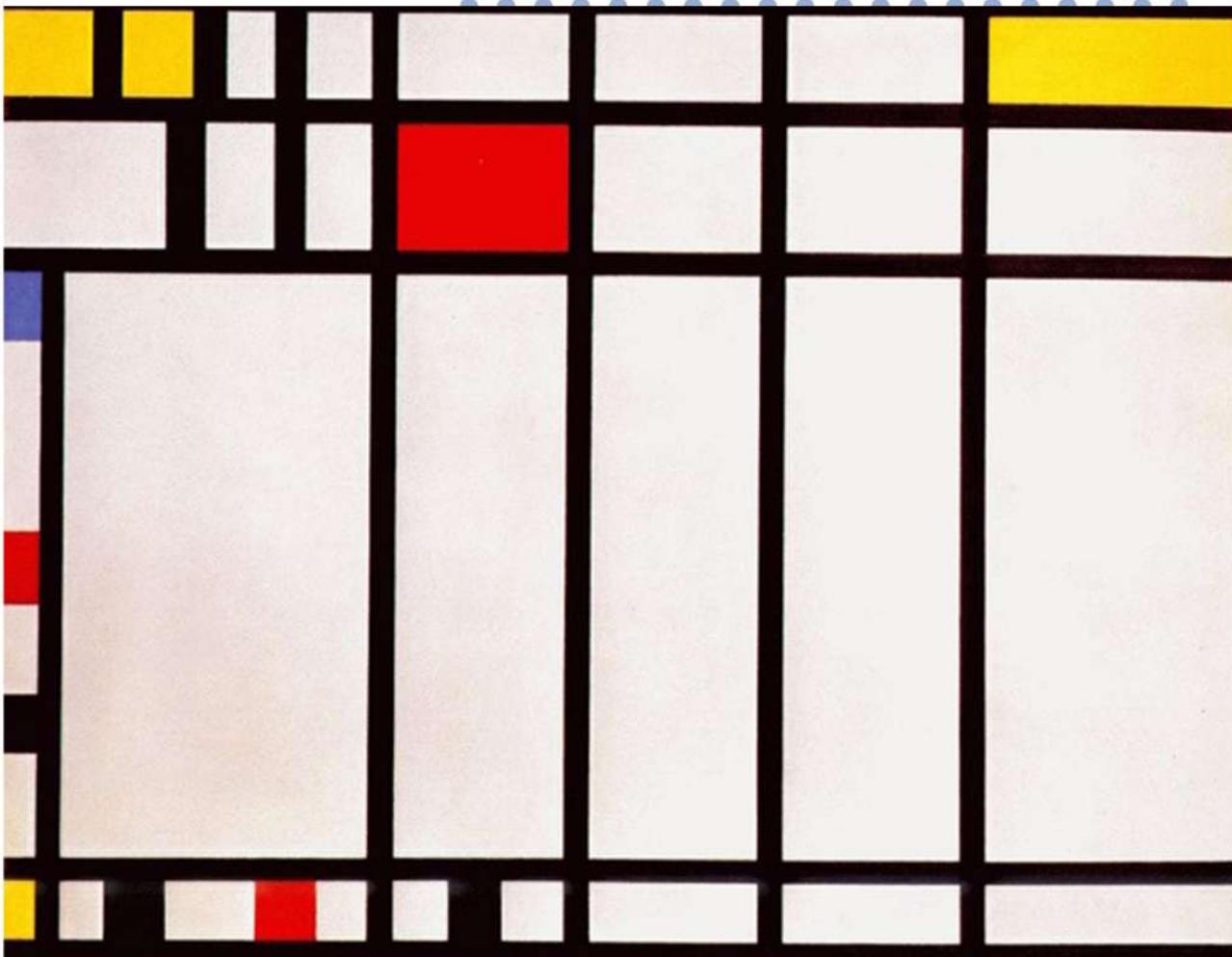

Pit Kornelis Mondrijan je bio holandski slikar i veliki teoretičar umetnosti. Uveliko je doprineo umetnickoj grupi De Stijl koju je osnovao Theo Van Dusburg. Razvio je novi oblik apstraktne umetnosti nazvan neoplasticism.

Studirao je 1892. godine na akademiji u Amsterdamu. Proučava teozofske spise i postaje član sekte. Iz ovoga proslitiču njegova platna prozeta mistikom, sa motivima usamljenih kuća sa dubokim tonalitetima i neobičnim osvetljenjem. Oko 1915. napušta ovaj motiv kao polaznu osnovu i površinu komponuje slobodno u preglednom i smirenom ritmu obojenih kvadratnih površina ovisenih rasterom crnih linija. Kolorističku skalu je sveo na tri osnovne boje. 1917 godine postaje jedan od osnivaca pokreta De Stijl i formulise princip neoplastizma.

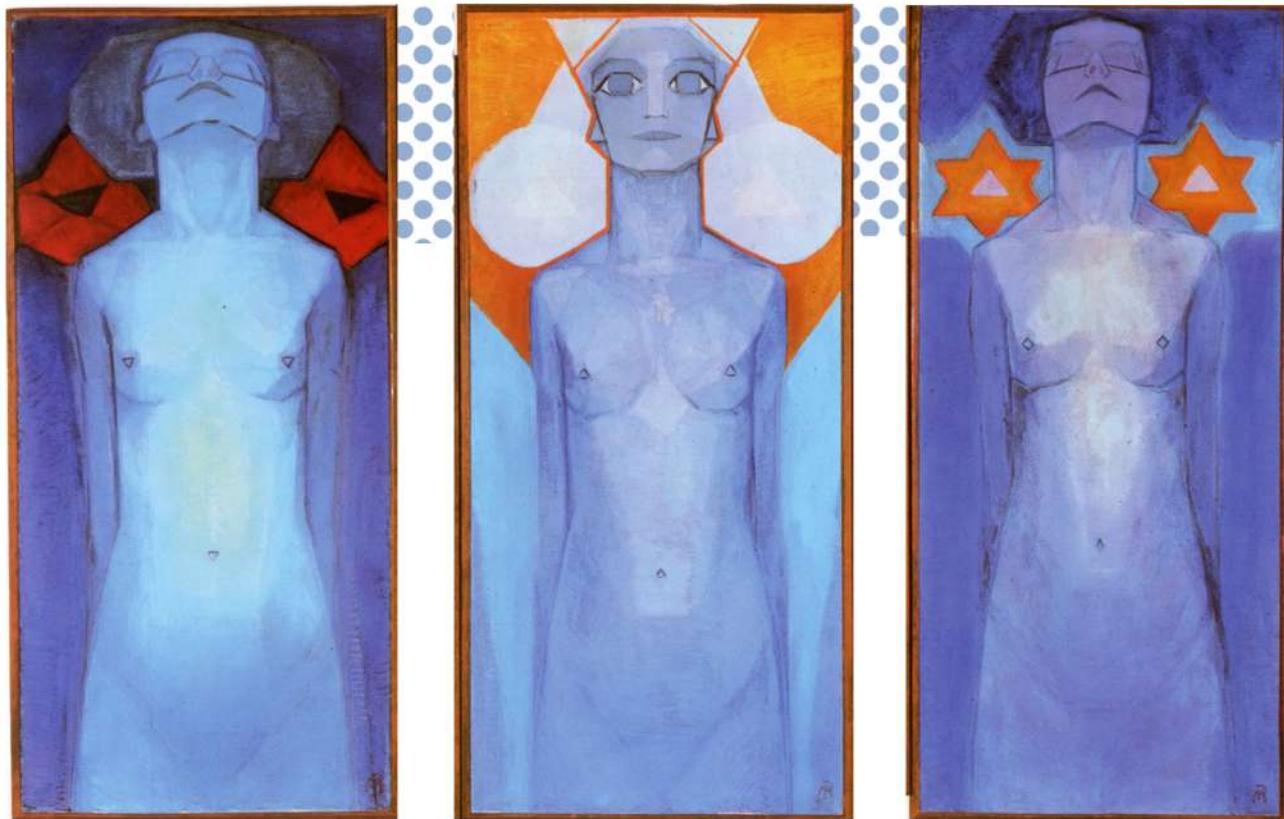
"Foxtrot B" 1929 - Pit Mondrian

"Trafalgar Square" - 1939-1943

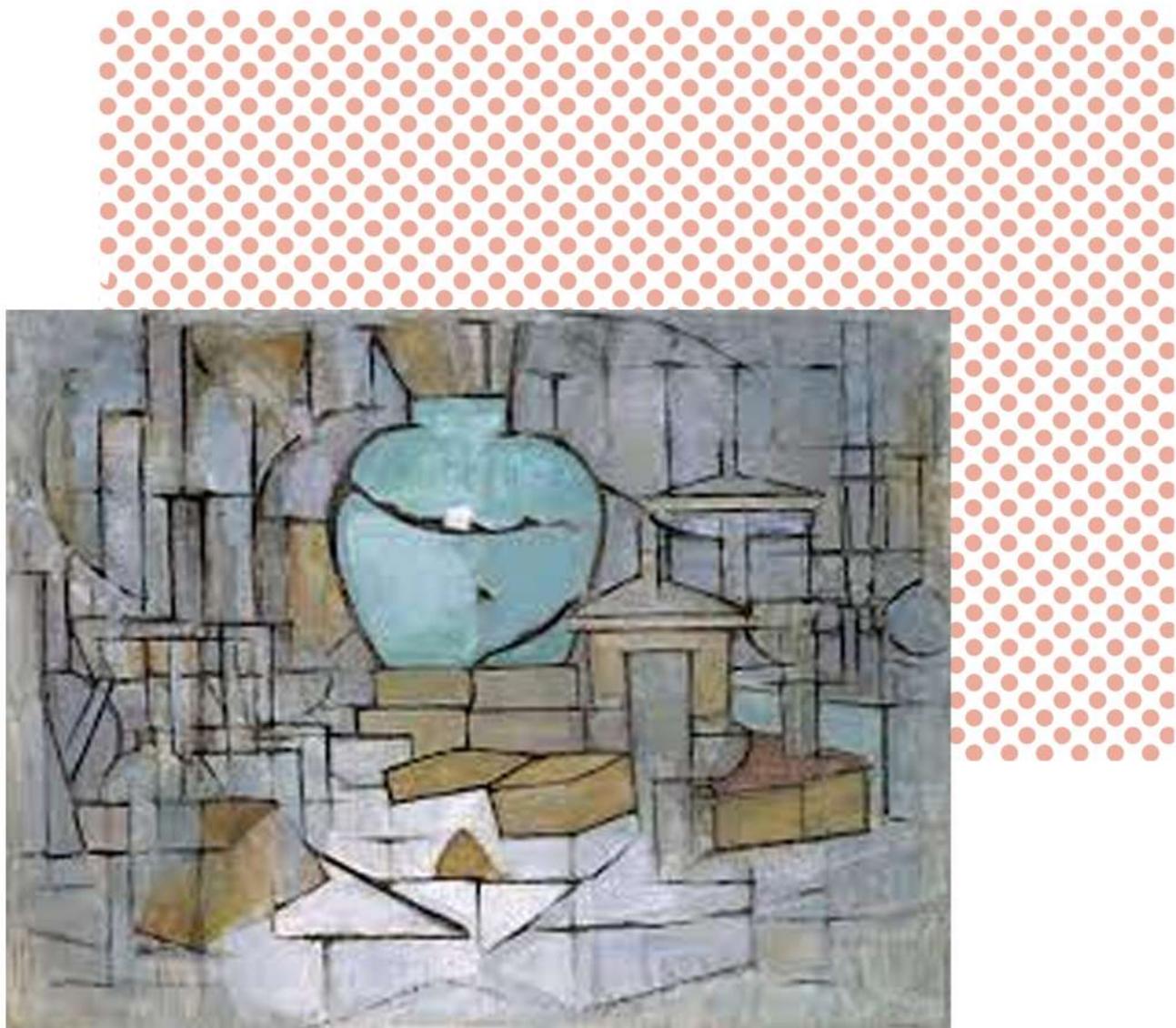
U poslednjim godinama njegovi motivi su se redukovali na minimum, njegova platna su sadrzala nekoliko obojenih povrsina na beloj pozadini. U platnima koje su nastali u americi i njegova karakteristična crna linija, cime je ublazen opsti utisak i postignut zivlji i vedriji ritam povrsine.

Svojim teoretskim stavovima i metodom Mondrijan je izvrsio veoma velik uticaj na slikarstvo apstraktnog izrazavanja.

"Evolucija" - triptih 1910-1911

Najpoznatija slika iz ovog perioda je "Evolucija". Kao i mnogi tadašnji umetnici i Mondrijan je zeleo Darvinovu teoriju zameniti konceptom duhovnog i intelektualnog razvoja. Slika je napravljena kao triptih, ali nije prihvacena od strane kriticara koji su je smatrali praznom i hladnom. Njegovo traganje za pojednostavljinjem vidi se u dvema verzijama slike Mrtva priroda s posudom za mirodije.

"Mrtva priroda s posudom za mirodije" - 1912

Pariz

1912 godine dolazi u pariz , useljava se u atelje blizu zeleznicke stanice Monparans. Pariz je u to vrem bio srediste umetnicke revolucije, a od svih pokreta najznacajniji je bio kubizam na koji se Modrijan ugledao. 1914 godine je napravio temeljnu -

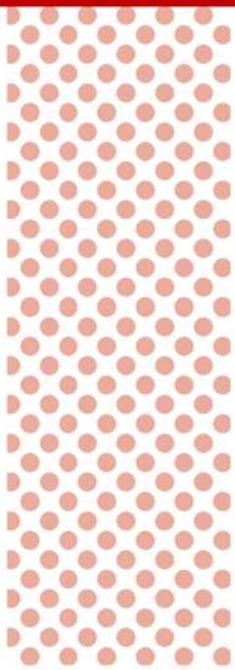

Rue du Départ 26 - atelje u kom je radio

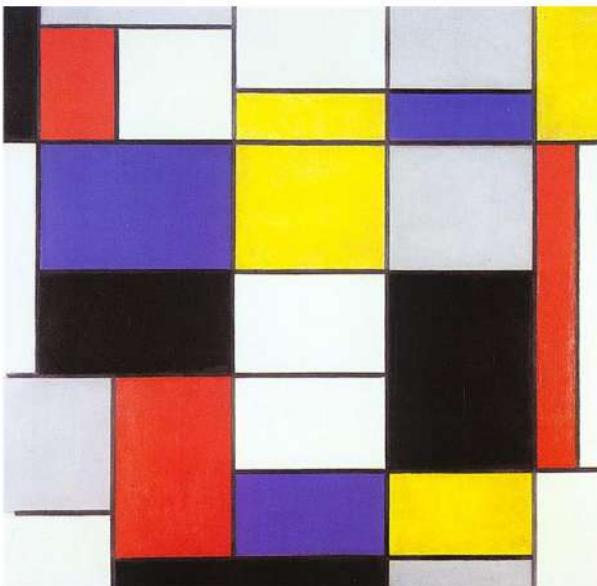

"Sunce" - 1912-1914

studiju kubizma. Modrijan je u parizu proveo samo 2 godine, odlucivsi da ga napusti vratio se nazad u Holandiju.

Holnadija

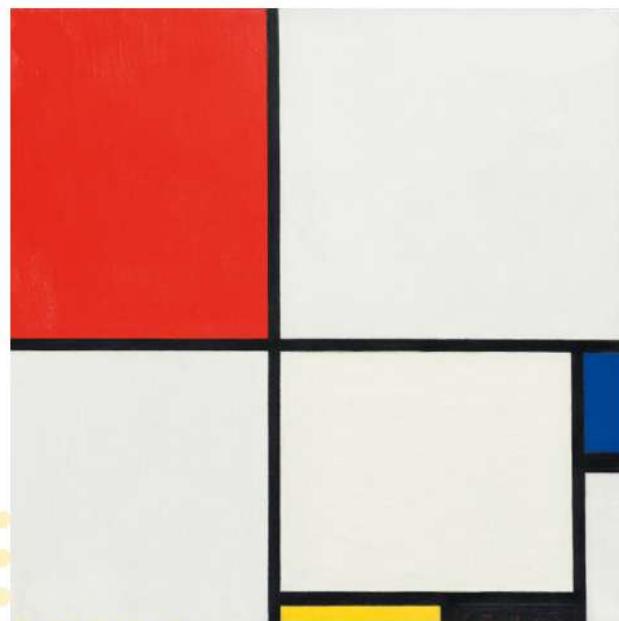
"Kompozicija A" - 1916

Za razliku od kubista modrijan je htio uskladiti svoje slikanje sa svojim dusevnim tragedijama. Kako je poceo prvi svetski rat modrijan je bio prisiljen da ostane u holandiji još 5 godina. Tokom tog perioda njegova delatnost je znatno pala. U to vreme modrijan je se pretao po visokim krugovima i polako dobijao kriticare.

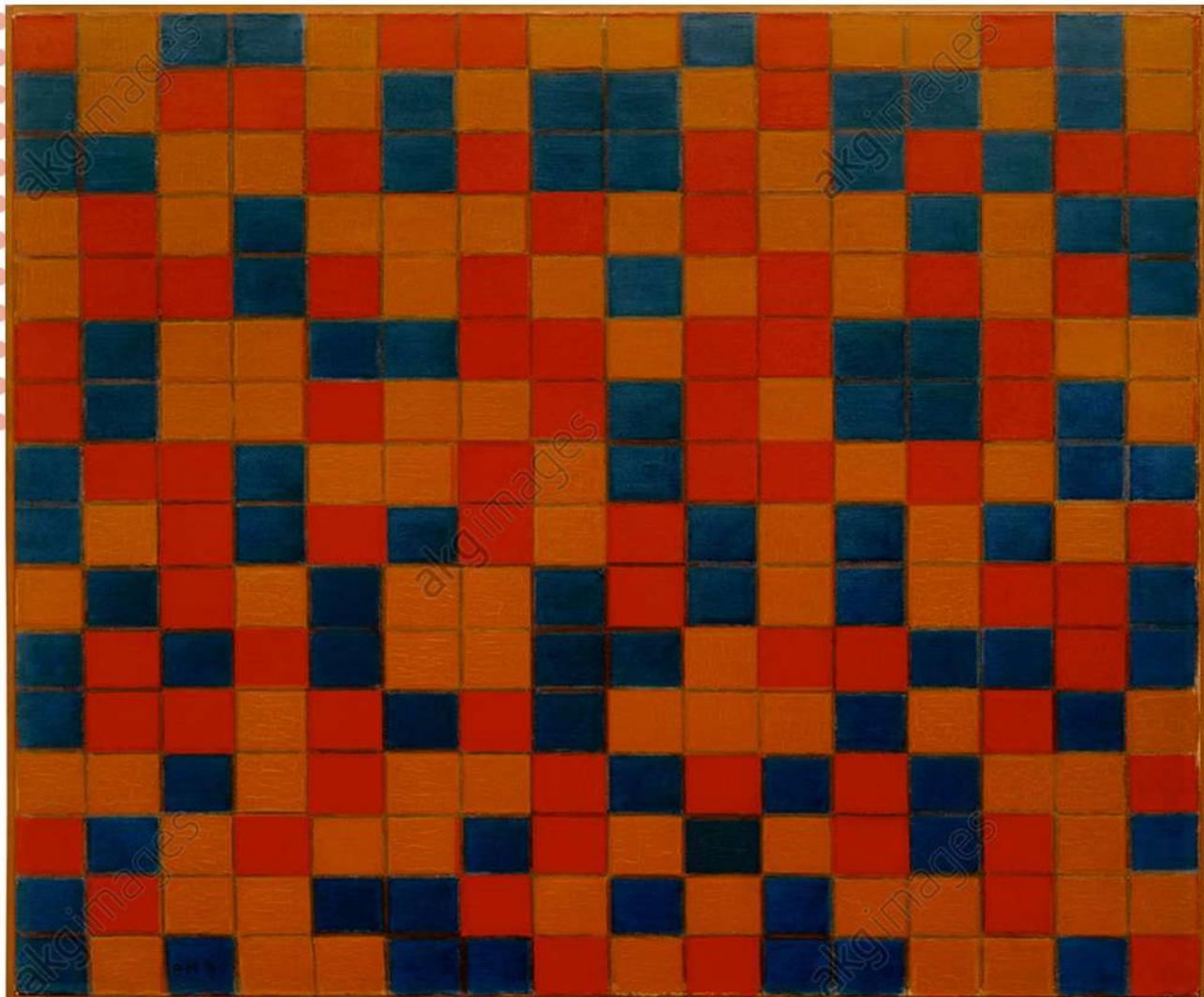
1916 godine je izdao pamflet "Novi pokret u umetnosti" kojim je zelio privuci slikare koji su imali isti cilj kao on.

Mondrijanove slike iz 1917. godine mogu se interpretirati sa teozofske strane, no sam Mondrijan je, pod uticajem kubizma, shvatio da slike postoje kao nezavisni objekti. Od tada njegove slike sve više koriste geometriju i povecavaju uticaj individualca u koriscenju boje.

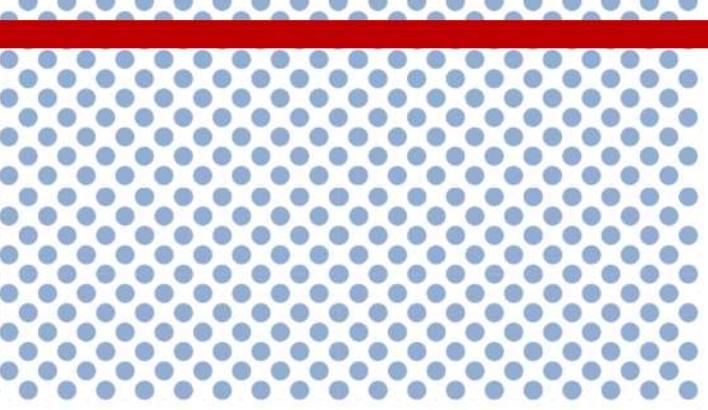
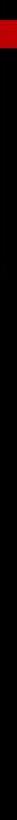
Upoznaje Tea Van Dusburga i nakon par godina sa njim osniva grupu koja je poznata pod imenom de stijl. 1917. Godine su izdali istoimeni casopis u kom je mondrijan pisao mnoge eseje u kojima je definisao slikarski pokret , poznat kao neplasticizam.

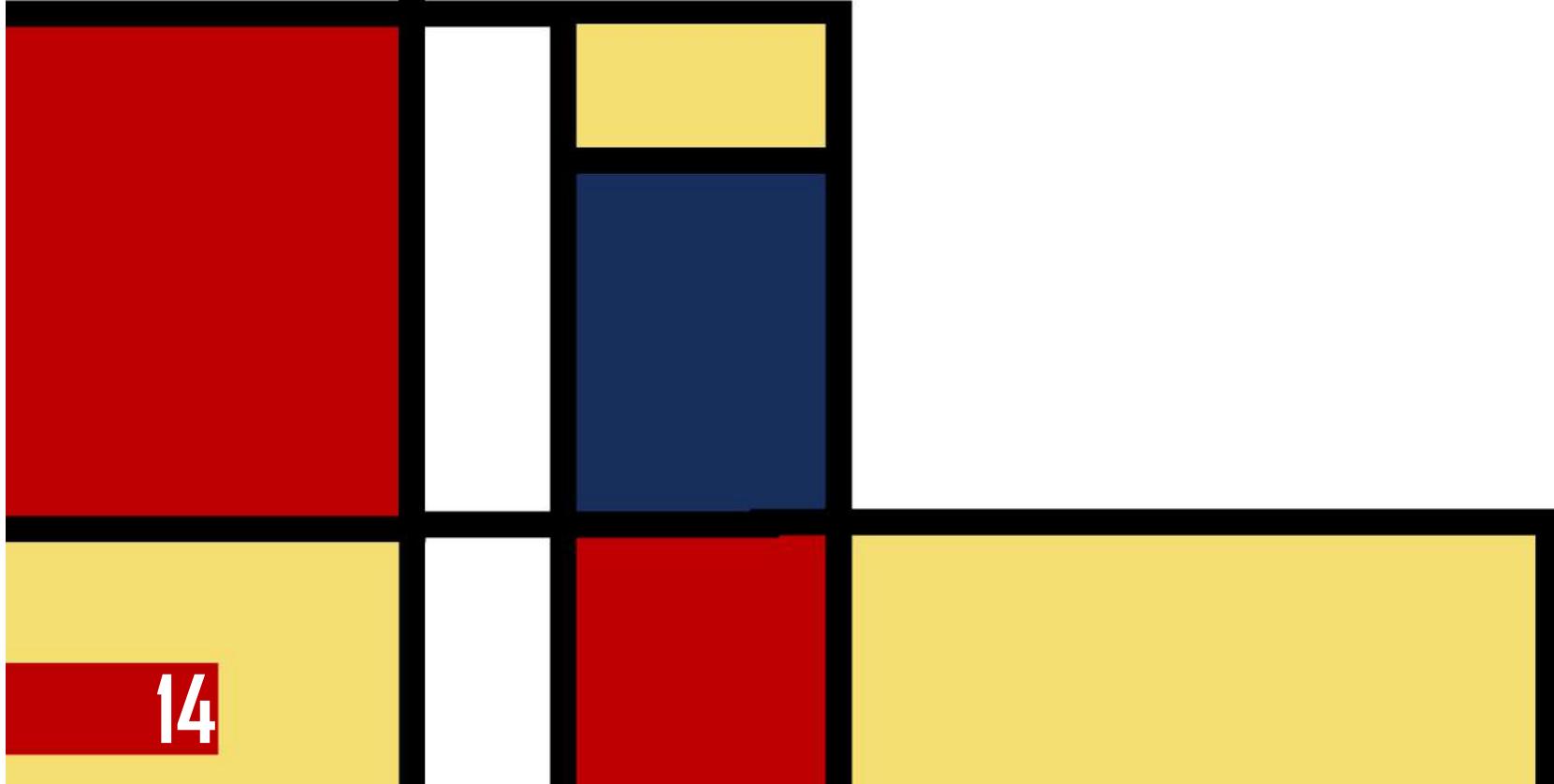
"Kompozicija 3" - 1916

"Kompozicija sa resetkom" - 1916

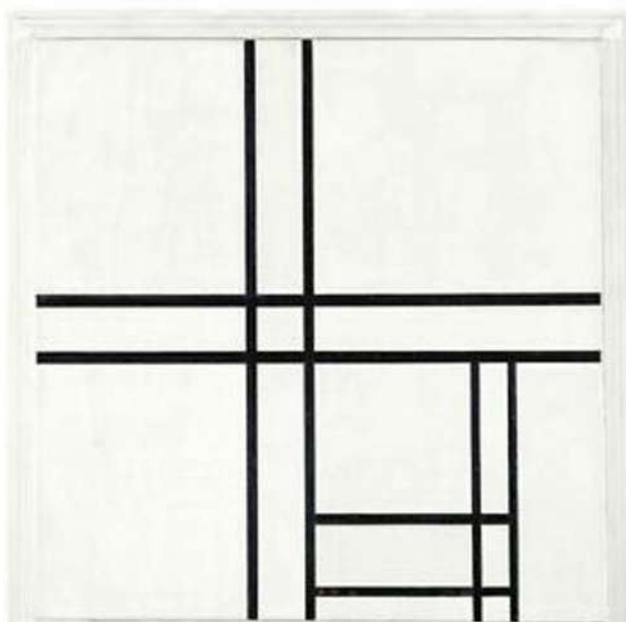
Pariz

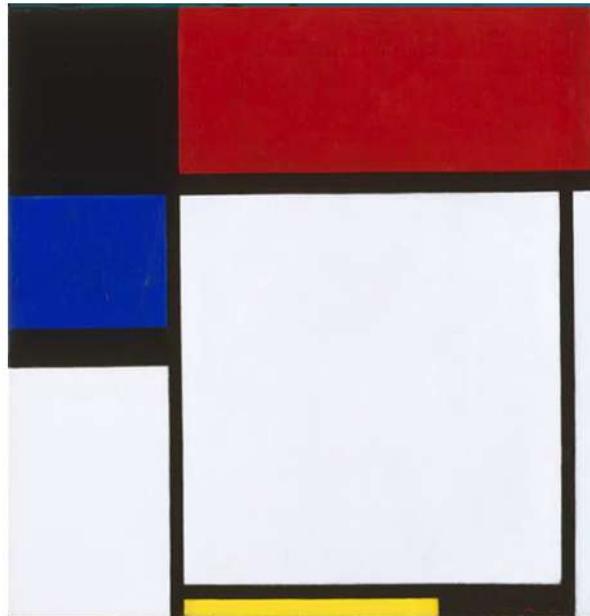
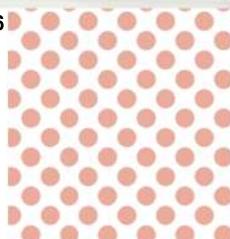
1919. Godine Mondrijan se vracu u Pariz. Atmosfera posleratnog Pariza omogucila je umetnicima apsolutnu slobodu , sto je Mondrijan koristio kako bi prihvatio apstrakciju do kraja zivota.

1919. i 1920. godine poceo je slikate resetkaste slike te je poceo razvijati stil zbog kojeg je poznat u svetu.

Mondrijan je svojim povratkom u Parizi prelaskom na neoplasticism postigao svoj tadasjni cilj: prestigao je Braka i Pikasa i postao je najapstraktniji slikar tog doba.

"Kompozicija sa belom i crnom" - 1926

"Foxtrot B" - 1929

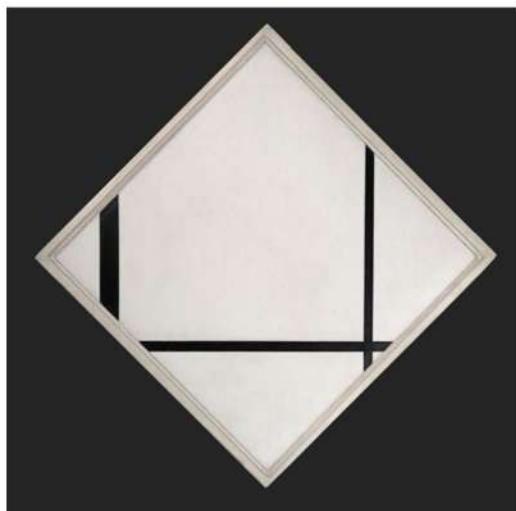
Njegov rad je 1922. Godine dobio svoj konacni oblik i u svojim delima je sve manje pominjao clanove de stijla na sta nije htio da komentarise. Nastavio je da radi nezavisno. Tezna za koriscenje sve vece kolicine bele boje, koja je opisana pre, najistaknutija je u Mondrianovim slikama poznatim kao lozenge slike. Najistaknutiji primjeri lozenge slika su Kompozicija sa crnom i plavom i Kompozicija u crnoj i beloj iz 1926. godine.

Nakon vec pomenunih nesuglasica, razlaz Tea van Dusbriha i Pita Mondrijana bio je neizbezan.

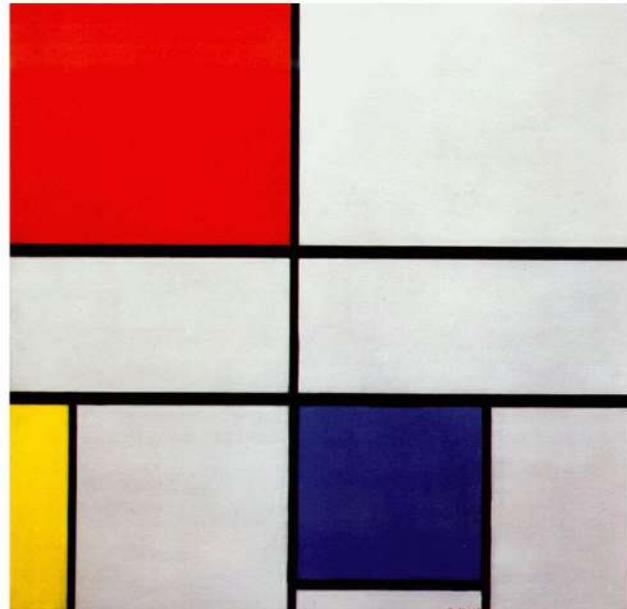
Najznačajnija Mondrianova dela iz perioda od 1926. do 1930: Kompozicija sa zutom, narandžastom i plavom (1927); Kompozicija sa crvenom, crnom, plavom i zutom (1928); Fokstrot B (1929); Kompozicija sa žutom (1930).

Najznačajnije slike iz perioda od 1930. do 1938:

Kompozicija II sa crnim linijama (1930); Fokstrot A (1930); Kompozicija s plavom i zutom (1931); Kompozicija C sa crvenom i sivom (1932); Kompozicija C (1934 — 1936); Kompozicija (B) u plavoj, zutoj i beloj (1936); Kompozicija - bela, crvena i zuta A (1936); Kompozicija - bela i crvena: B (1936); Kompozicija sa belom, crnom i crvenom (1936); Kompozicija sa crvenom, zutom i plavom (1937.); Kompozicija sa zutom, plavom i crvenom (1937—1942); Place de la Concorde (1938 — 1943)

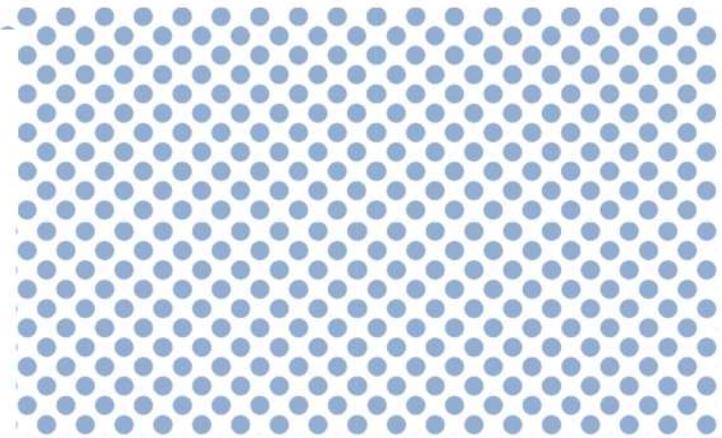
"Foxtrot A" - 1930

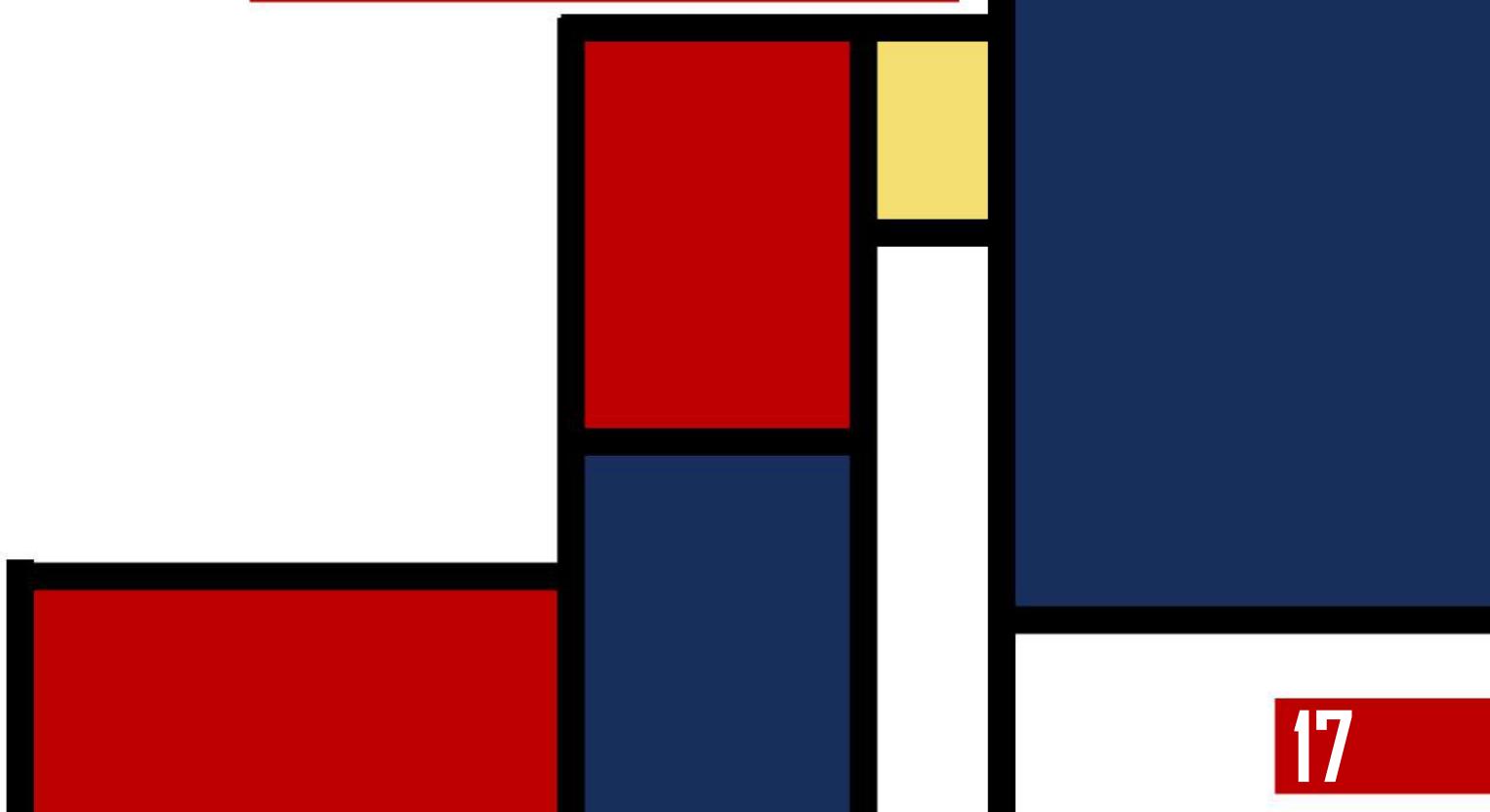
"Kompozicija c" - 1936

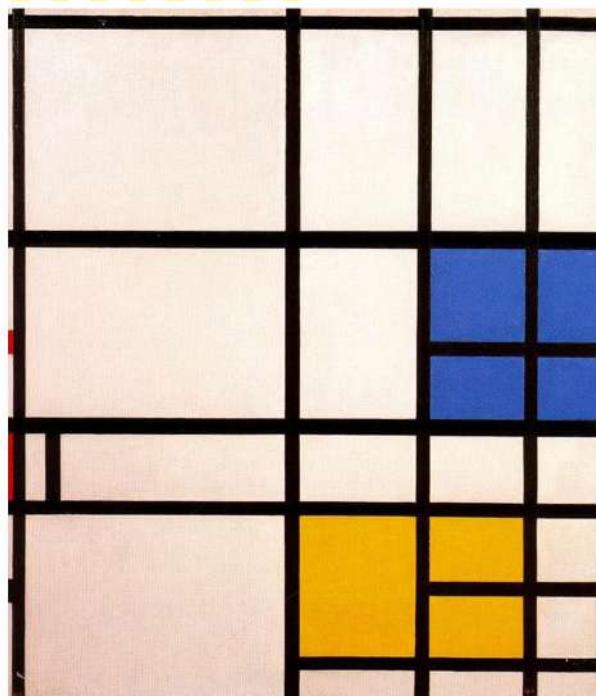
"Foxtrot B" - 1929

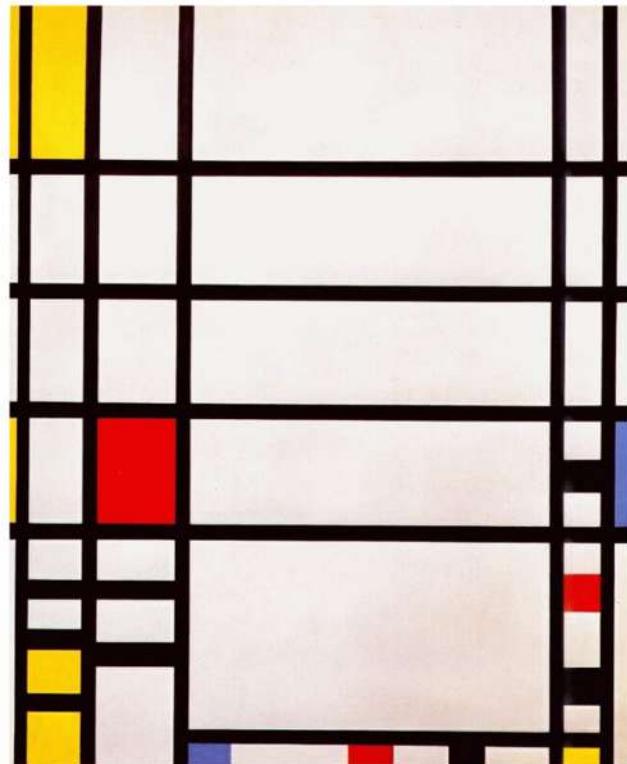
London i Njujork

1938. godine kako je evropa ocekivala rat Mondrijan nije htio da se odseli iz pariza ali nakon nagovora prijatelja odselio se u London. Ostao je 2 godine i naslikao je mali broj celih slika. Medju dovršenim slikama treba izdvojiti, "Kompozicija London" , " kompozicija u crnoj , beloj i crvenoj" i "Trafalgar square". Odlucio je da ode iz Engleske pre pocetka drugog svetskog rata u Ameriku. Njujork je na Mondrijana izvrsio takav uticaj da su poslednje tri godine njegova zivota bile najzanimljivije.

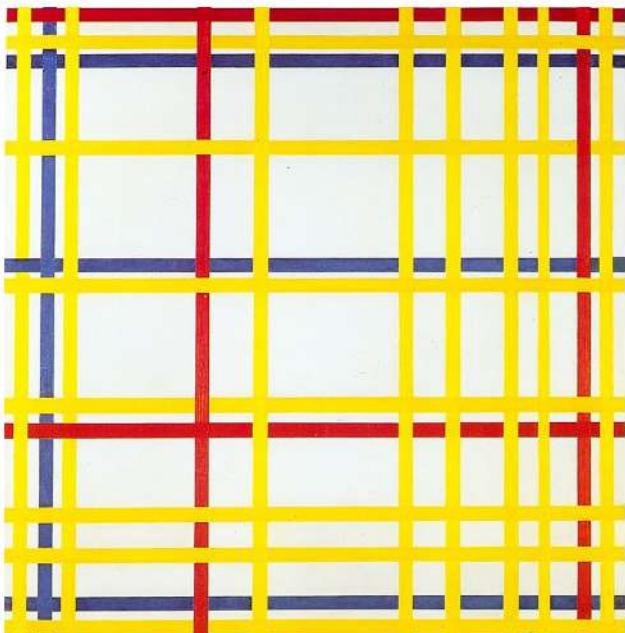
"Kompozicija London" - 1938

"trafalgar square" - 1938

Vec u slikama Njujork siti 1 (1941—1942) i Njujork siti 2 (oko 1942) Mondrian crne linije u potpunosti zamjenjuje bojama. Na slikama nema vise crnih linija nego linija u primarnim bojama (crvena, zuta i plava) koje slikama daju novu svetlinu i dinamicnost.

Mondrian je 1942. godine naslikao delo Njujork siti 3 koje se od Njujork siti 1 i 2 razlikuje po tome sto osim zutih, plavih i crvenih boja ima i 3 crne, 4 bele i jednu sivu liniju, a bela polja na slici su mnogo veca i manje brojna nego na dvema pomenutim slikama.

"Newyork city 1" - 1942

Nakon 1942. godine Mondrijan u svoje slike uvodi novo revolucionarno obeležje. Prva slika iz tog perioda je Brodvej bugi vugi (1942—1943). Ova slika je ujedno i poslednja Mondrianova slika koja je dovršena. Ova slika i sam ovaj stil predstavlja Mondrianove najdinamичnije slike.

Smatrao se najvećim strucnjakom za ameticku apstraktnu umetnost i upravo se on smatra za otkrice Dzeksona Poloka , pionira apstraktnog expresionizma.

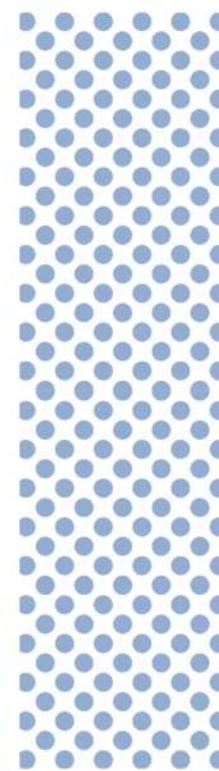
Posljednja Mondrianova slika je Viktori bugi vugi (1942—1944). Ta slika je nedovrsena zbog slikareve smrti i napravljena je na romboidnom platnu.

"Newyork city 2" - 1942

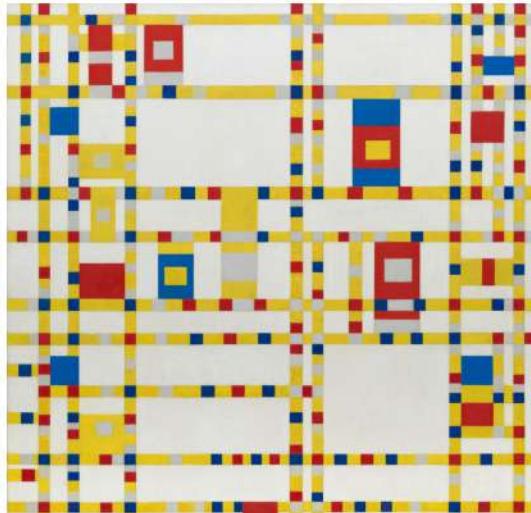
"Newyork city 3" - 1942

1944.godine Mondrijan je dobio prehladu koja se razvila i pneumoniju. Ubrzo je prebacen u bolnicu , ali je svakako preminuo 1. Februara 1944. U Njujorku od posledica Pneumonije u 72. godini života.

Shvativši vaznost Mondrianovog dela, Hari Holcman je otvorio Mondrianov Njujorski atelje za javnost.

Prva likovna monografija nastala je 9 godina kasnije, a napisao ju je Mondrianov priatelj Mihel Seuphor.

"Broadway Boogie Woogie" - 1942-1943

"Victory Boogie Woogie" 1942